

**ПЛАНИРАЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА
ПО ОПШТЕСТВО
ВТОРО ОДДЕЛЕНИЕ**

НАСТАВНИ ТЕМИ	
1. ВО УЧИЛИШТЕ	15
2. ВО ДОМОТ	12
3. НАСЕЛЕНО МЕСТО	9
ВКУПНО	36

ПЛАНИРАЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА ПО ОПШТЕСТВО ЗА ВТОРО ОДДЕЛЕНИЕ

Наставен предмет	ОПШТЕСТВО
Вид / категорија на наставен предмет	Задолжителен
Одделение	II– ВТОРО одделение
Теми / подрачја во наставната програма	1. Во училиште 2. Во домот 3. Населено место
Број на часови	1 час неделно / 36 часа годишно
Опрема и средства	✓ Компјутер, проектор, дигитални уреди: фотоапарат, телефон, телевизор, ЦД-уред. ✓ Видеоснимки од природни појави (поплави, земјотрес, пожар), од прослави – државни и семејни, фотографии, илустрации, списанија, весници, книги, учебник и сл. за поддршка на содржините/активностите поврзани со темите. ✓ Аудиозвуци од грмотевици, земјотрес, дување на ветар и други елементарни непогоди, звуци од традиционална музика, химната на Република Северна Македонија, новогодишни, божиќни, велигденски песни, празнични песни од другите етнички заедници и сл. ✓ Работни материјали (пластелин, различни боички, хартија во боја, украси, природни и вештачки материјали – конци, жица, кеси, ткаенина, балони, листови, цвеќиња, плодови, гранчиња, памук, лепак, ножици, зрна, пластични чаши и шишиња и сл.). ✓ Временска лента на настани, постапки, прослави... ✓ Плакати и нагледни средства за правилата за однесување, членовите на семејството – семејно стебло, празниците, домот, одделенската заедница, паралелката, насилното и ненасилното однесување, ракувањето со апарати, традиционалната облека и храна, природните убавини на местото на живеење и околината, планини, реки, езера и сл.

ПЛАНИРАЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА ПО ОПШТЕСТВО ЗА ВТОРО ОДДЕЛЕНИЕ

- ✓ Сложувалки, логички плочки, реквизити: семафор, знакот стоп, стетоскоп и сл., предмети од околината, апарати за домаќинство, традиционална облека, работни униформи, сообраќајни знаци, крстосница, превозни средства...
- ✓ Игралки за поддршка на содржините/активностите (игра Не лути се човече, градинарски алат, прибор за лична хигиена и хигиена во домот, кујнски апарати, сетови за професии – докторски, шивачки, фризерски, занаетчиски прибор и сл., коцки за конструирање, сообраќајни знаци, крстосница, автомобили, камиони, авиони и сл.).

ПОВРЗАНОСТ СО НАЦИОНАЛНИТЕ СТАНДАРДИ

Подрачје: Општество и демократска култура

Ученикот/ученичката знае и/или умее:	
VI-A.2	да го анализира сопственото однесување со цел да се подобри, поставувајќи си реални и остварливи цели за активно делување во заедницата;
VI-A.3	да ги формулира и аргументира своите гледишта, да ги сослушува и анализира туѓите гледишта и со почитување да се однесува кон нив, дури и тогаш кога не се согласува;
VI-A.5	да ги разбира разликите меѓу луѓето по која било основа (родова и етничка припадност, возраст, способности, социјален статус);
VI-A.6	-да пепознава присуство на стереотипи и предрасуди кај себе и кај другите и да се спротивставува на дискриминација.
VI-A.7	да препознава манифестација на вербално и физичко насилство во сопственото опкружување, да ги согледува последиците од насилството и да се спротивставува на него;
VI-A.10	да се заштити себеси и другите во кризни ситуации и при елементарни непогоди;
VI-A.11	да ги применува правилата и прописите за безбедно учество во сообраќајот;
VI-A.13	да го анализира концептот на човековите права и правата на децата, да идентификува случаи на повреда на правата и да презема активности за нивно неселективно почитување;
VI-A.22	да ги идентификува и почитува сите национални симболи на државата Република Северна Македонија и да манифестира

ПЛАНИРАЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА ПО ОПШТЕСТВО ЗА ВТОРО ОДДЕЛЕНИЕ

	чувство на припадност кон државата.
Ученикот/ученичката прифаќа дека:	
VI-Б. 1	не смее да прави дискриминација врз основа на разликите меѓу луѓето (родова и етничка припадност, возраст, способности, социјален статус итн.);
VI-Б. 2	сите луѓе, вклучувајќи ги и децата, имаат право да ги изразуваат своите мислења и ставови и да учествуваат во донесувањето одлуки кои се поврзани со нивните потреби и интереси;
VI-Б. 8	секој граѓанин е должен да ги почитува законите и правилата и прописите кои го регулираат однесувањето на луѓето и функционирањето на институциите;
VI-Б. 13	националниот идентитет, кој произлегува од припадноста на државата Република Северна Македонија, е битна компонента на идентитетот на сите граѓани на државата.

Подрачје: Дигитална писменост, Личен и социјален развој, Техника, технологија и претприемништво и Уметничко изразување и култура.

Ученикот/ученичката знае и/или умее:	
IV-A.2	да процени кога и на кој начин за решавање на некоја задача/проблем е потребно и ефективно користење на ИКТ;
IV-A.5	да определи какви информации му/ѝ се потребни, да најде, избере и преземе дигитални податоци, информации и содржини;
V-A.3	да ги идентификува различните компоненти на сопствениот идентитет кој се гради врз основа на припадноста на различни социјални групи (на пример: родов, етнички и национален идентитет) и на различните улоги кои ги има во животот (на пример: ученик, син/ќерка);
V-A.4	да прави процена на сопствените способности и постигања (вклучувајќи ги силните и слабите страни) и врз основа на тоа да ги определува приоритетите кои ќе му/ѝ овозможат развој и напредување;
V-A.5	да ги препознава емоциите кај себе и кај другите, да ги согледа последиците од сопствените емоционални реакции во различни ситуации и да користи соодветни стратегии за справување со емоциите;
V-A.6	да си постави цели за учење и сопствен развој и да работи на надминување на предизвиците кои се јавуваат на патот кон нивно остварување;
V-A.7	да ги користи сопствените искуства за да си го олесни учењето и да го прилагоди сопственото однесување во иднина;

ПЛАНИРАЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА ПО ОПШТЕСТВО ЗА ВТОРО ОДДЕЛЕНИЕ

V-A.8	да го организира сопственото време на начин кој ќе му/ѝ овозможи ефикасно и ефективно да ги оствари поставените цели и да ги задоволи сопствените потреби;
V-A.9	да ги предвиди последиците од своите постапки и од постапките на другите по себе и по другите;
V-A.10	да применува етички начела при вреднување на правилното и погрешното во сопствените и туѓите постапки и да манифестира доблесни карактерни особини (како што се: чесност, правичност, почитување, трпеливост, грижа, пристојност, благодарност, решителност, одважност и самодисциплина);
V-A.13	да комуницира со другите и да се презентира себеси соодветно на ситуацијата;
V-A.14	да слуша активно и соодветно да реагира, покажувајќи емпатија и разбирање за другите и да ги искажува сопствените грижи и потреби на конструктивен начин;
V-A.15	да соработува со други во остварување на заеднички цели, споделувајќи ги сопствените гледишта и потреби со другите и земајќи ги предвид гледиштата и потребите на другите;
V-A.17	да бара повратна информација и поддршка за себе, но и да дава конструктивна повратна информација и поддршка во корист на другите;
V-A.19	да дава предлози, да разгледува различни можности и да ги предвидува последиците со цел да изведува заклучоци и да донесува рационални одлуки;
VII-A.9	активно да учествува во тимска работа според претходно усвоени правила и со доследно почитување на улогата и придонесот на сите членови на тимот;
VIII-A.7	да препознава и објаснува како културните обележја се менуваат со текот на времето и во различни контексти.
Ученикот/ученичката прифаќа дека:	
IV-Б.1	дигиталната писменост е неопходна за секојдневното живеење – ги олеснува учењето, животот и работата, придонесува за проширување на комуникацијата, за креативноста и иновативноста, нуди разни можности за забава;
V-Б.1	грижата за сопственото тело и редовното практикување физички активности е важен услов за обезбедување физичко и ментално здравје;
V-Б.2	осознавањето на сопствениот идентитет придонесува за јакнење на самодовербата и за развојот на личноста;
V-Б.3	сопствените постигања и добросостојба во најголема мера зависат од трудот кој самиот/самата го вложува и од резултатите кои самиот/самата ги постигнува

ПЛАНИРАЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА ПО ОПШТЕСТВО ЗА ВТОРО ОДДЕЛЕНИЕ

V-Б.4	секоја постапка која ја презема има последици по него/неа и/или по неговата/нејзината околина
V-Б.7	иницијативноста, упорноста, истрајноста и одговорноста се важни за спроведување на задачите, остварување на целите и надминување на предизвиците во секојдневните ситуации;
V-Б.8	интеракцијата со другите е двонасочна – како што има право од другите да бара да му/ѝ биде овозможено задоволување на сопствените интереси и потреби, така има и одговорност да им даде простор на другите да ги задоволат сопствените интереси и потреби;
V-Б.9	барањето повратна информација и прифаќањето конструктивна критика водат кон личен напредок на индивидуален и социјален план.
VII-Б.5	ресурсите не се неограничени и дека е потребно одговорно да се користат.

ПЛАНИРАЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА ПО ОПШТЕСТВО ЗА ВТОРО ОДДЕЛЕНИЕ

Предмет : ОПШТЕСТВО		ВТОРО ОДДЕЛЕНИЕ	
Наставна тема : ВО УЧИЛИШТЕ		Време на реализација 15 часа	
Изготвиле : Наташа Тодоровска		ООУ „Горѓи Сугарев“ - Битола	
Адаптирале:			
<u>РЕЗУЛТАТИ ОД УЧЕЊЕ</u>			
<u>Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да:</u>			
✓ ги препознава и разликува училишните простории, да именува кој работи во училиштето и да ја опишува улогата (одговорноста) на вработените во училиштето;			
✓ ја опишува постапката за избор на раководство на одделенската заедница и нејзините тела и да ја објаснува улогата на одделенската заедница;			
✓ ги наведува, опишува и разликува посакуваните особини на учениците;			
✓ ги наведува, опишува и разликува постапките на посакувано и непосакувано однесување на учениците.			
<u>Ученикот/ученичката ќе развива:</u>			
✓ развива вештини за донесување одлуки во група;			
✓ развива свест за почитување на различности врз основа на пол, јазик и можности.			

содржини (и поими)	стандарди за оценување	часов и	активности	средства	следење на напредокот
Вработени во училиштето / (директор, педагог, психолог, социјален работник, дефектолог, библиотекар, хигиеничар)	Ја наведува улогата на вработените во училиштето (наставник, директор, педагог, психолог, дефектолог, библиотекар, хигиеничар) и прави разлика во нивните задолженија.	1	• Учениците преку разговор се искажуваат како се викаат наставниците кои им предаваа во прво одделение и по кој предмет (одделенски наставник, наставник по ФЗО и наставник по англиски) • Одговараат на прашања за познавање на вработените во училиштето: • Со кои други вработени се запознавте во прво одделение? • Кој ја организира работата на целото училиште? • Кој се грижи за хигиената во училиштето и училишниот двор? • Кому ќе се обратиш доколку сакаш да позајмиш книга од училишната библиотека?	компјутер бела табла проектор звучници учебник(8-11 стр) тетратка	Усни одговори на прашања со целосна реченица Ги именува вработените во училиште и ги знае нивните задолженија

ПЛАНИРАЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА ПО ОПШТЕСТВО ЗА ВТОРО ОДДЕЛЕНИЕ

Вработени во училиштето / (директор, педагог, психолог, социјален работник, дефектолог, библиотекар, хигиеничар)		•Преку проектор се истакнуваат слики од професии во училиштето и учениците според свои предзнаења се искажуваат за нивната работа(во прво одделение се посетени вработените и се запознаени со нивната работа)-учебник стр.8,9,10 •Учениците ги запишуваат вработените во училиштето во тетратка и заокружуваат која професија би сакале да ја работат. Зошто? <i>Предлог активности за време на продолжен престој или во домашни услови</i> - Едуино лекција- Вработени во училиштето -прво одд https://www.youtube.com/watch?v=-aZrdbSPTKo		
		1 •Учениците извлекуваат слики на кои се претставени вработени во училиште(исечени слики од стари учебници)ги именуваат, се искажуваат што знаат за таа професија(стр.8-10) •Учениците преку игра на улоги симулираат ситуации: „Јас како вработен во училиште – директор, педагог/психолог, наставник, библиотекар, техничка служба, хаусмајстор“. По секоја симулирана ситуација се поведува дискусија за работните обврски на секоја од наведените професии. Откако дискусијата ќе заврши, секој ученик лепи сликичка/картонче со називот на професијата на табела на која има напишано ТЕШКО и ЛЕСНО. Картончето го поставува на местото за кое мисли дали таа професија е тешка или лесна, а во исто време и се изјаснува зошто така мисли. • Извлекување заклучок за придонесот на секој вработен во училиштето(образование, воспитание, безбедност, сигурност и правилен развој на секој ученик) <i>Предлог за реализација на оваа активност на час за Слободни изборни активности</i>	 Библиотекар/ библиотекарка Дефектолог	компјутер бела табла маркер проектор учебник(8-11 стр) исечени слики од стари учебници картонче со називот на професијата селотејп

ПЛАНИРАЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА ПО ОПШТЕСТВО ЗА ВТОРО ОДДЕЛЕНИЕ

Вработени во училиштето / (директор, педагог, психолог, социјален работник, дефектолог, библиотекар, хигиеничар)		- Учениците се ставаат во улога на новинари. Влечат картички на кои се запишани професиите на вработените во училиштето (директор/директорка, наставник, психолог/педагог, дефектолог, библиотекар, педагог, хигиеничар/ хигиеничарка и сл.). Се формираат групи според професијата. Добиваат задача да состават прашања за интервју со вработените од соодветната професија која им се паднала на картичките. - Секоја група одредува ученик новинар кој ќе го води интервјуте, ученик фотограф (кој ќе слика со дигитален апарат) и ученик помошник кој ќе запишува. Откако ќе се изведе интервјуте, секоја група презентира пред соучениците. Учениците воочуваат сличности и разлики меѓу професиите и ја воочуваат потребата од нив. - Надоврзување на претходната активност: Наставникот одбира по неколку карактеристики од секоја професија и во описите кои претходно ги подготвиле учениците додава и по неколку неточни информации. Учениците имаат задача да ги препознаат неистинитите информации и да објаснат зошто се неточни. Наставникот низ дискусија објасни дека понекогаш се случува во информациите што доаѓаат до нас да има и погрешни или недоволно точни. Заеднички се заклучува дека е еопходно да се приоверува точноста на информациите пред да им се верува.		
Просторна организација во училиштето (училница, канцеларија, библиотека, тоалет, кујна, спортска	Ги препознава и именува просториите и канцелариите во училиштето – училници, канцеларија на директорот,	- Учениците преку прашања се искажуваат што знаат за просториите во училиштето(проверка на предзнаења од прво одделение) - Како се вика твоето училиште? - Во кое одделение учиш? - Како се вика просторијата во која учиш?	компјутер бела табла	Усни одговори на прашања со целосна реченица

ПЛАНИРАЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА ПО ОПШТЕСТВО ЗА ВТОРО ОДДЕЛЕНИЕ

сала, кабинет, училиштен двор)	педагогот, психологот и другите стручни соработници, библиотеката, кујната, тоалетите, спортската сала, училишниот двор и сл. Ја опишува намената на секоја од просториите во училиштето.	1	• Наброј ги и просториите од училиштето кои си ги користел/ користела? • Кои се правилата за однесување во училишните простории? • Учениците преку слики од учебник се искажуваат за сите простории во училиштето и дискутираат за нивната намена. <i>(доколку е направена посета во прво одделение, се дискутира според сликите, а може да се посетат дел од просторите и за време на часот или за време на продолжен престој)</i> • Учениците играат „Меморија“ во мали групи или парови (картички на кои се прикажани различни професии во училиштето и просториите во кои работат). На една страна се поставени картичките со професии, а на друга просториите во кои работат. Гласно се читаат професиите и просториите што го пронајдат парот и составуваат реченица Пр: библиотекар – библиотека Библиотекарот работи во библиотека. <i>Предлог активности за време на продолжен престој или во домашни услови</i> I одделение - Општество - Запознавање на просторите и вработените во училиштето https://www.youtube.com/watch?v=LaVHN2pCgEo	маркер проектор учебник(11-13 стр) картички за игра меморија со имиња на простории и имиња на професии	Ги именува просториите во училиштето Ја знае намената на просториите во училиштето Учество во изведување заклучоци
Го прикажува патот од училницата до спортската сала,	канцелариите на стручните соработници, кујната, тоалетите,		• Активност за повторување на просториите во училиштето Банка на зборови(учебник стр.14) • Учениците се насочуваат да размислат и одговорат: • Која просторија се наоѓа лево/десно/спроти нашата училница?	компјутер бела табла	Усни одговори на прашања со целосна реченица

ПЛАНИРАЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА ПО ОПШТЕСТВО ЗА ВТОРО ОДДЕЛЕНИЕ

Просторна организација во училиштето (училница, канцеларија, библиотека, тоалет, кујна, спортска сала, кабинет, училиштен двор)	училишниот двор	1	• Како треба да се однесуваш додека се движиш по училишниот ходник и скалите? • Како ќе одиш од нашата училница до библиотеката, тоалетот, спортската сала...? (користење на изрази: лево, десно, напред, назад, нагоре, надолу, околу, • Зошто е потребно да знаеш каде и како да се движиш во училиштето? • Кои правила се важни да се почитуваат додека се движиме низ училиштето? Може да се изработи постер со правила: • Не трчај и не се туркај со другарчињата по скалите и ходникот. • Внимавај на хигиената. • Секогаш помогни му на другарчето кое не знае каде се наоѓа некоја просторија. • Поздравувај ги вработените кога се движиш низ училиштето и училишниот двор. <i>Предлог за реализација на оваа активност на час за Слободни изборни активности</i> Учебник стр.17 - Во празното поле нацртај го твојот пат од училницата до училишниот двор.	маркер проектор учебник(14-15 стр) картички за игра меморија со имиња на простории и имиња на професии	Знае да се ориентира во училишниот простор(го знае патот од една до друга просторија) Учество во изведување заклучоци
Одделенска заедница (претседател, заменик претседател, постојани тела, привремени тела)	Ја опишува постапката за избор на раководство на одделенската заедница и нејзините тела.	1	• Учениците се искажуваат кои активности ги изведуваат во одделението, начин на работа (индивидуално, во пар, во групи), како решаваат некој проблем кога ќе се случи и сл. • Се насочуваат да размислат како го разбираат поимот одделенска заедница. • Следат објаснување за значењето(стр.18 и 19) и кој го сочинува раководство на одделенската заедница и нејзините тела(претседател, заменик претседател, постојани и привремени тела).	компјутер бела табла маркер проектор	Усни одговори на прашања со целосна реченица Знае кој ја сочинува одделенската заедница

ПЛАНИРАЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА ПО ОПШТЕСТВО ЗА ВТОРО ОДДЕЛЕНИЕ

Одделенска заедница (претседател, заменик претседател, постојани тела, привремени тела)	Ја објаснува улогата на одделенската заедница во застапување на интересите на учениците.		•Соодветно на возраста се објаснува улогата на раководството на ОЗ(стр.19) •Учениците се насочуваат да размислат кои особини треба да ги има претседателот на одделенската заедница. Нивните искази наставникот ги запишува на табла. Секој ученик наведува кој од соучениците ги поседува сите или најголем дел од особините. (ова е важно да го знаат сите кои ќе се кандидираат за претседател на одделение) •Учениците преку прашања се искажуваат колку научија за одделенската заедница и нејзиното раководство • Кој ја сочинува одделенската заедница? • Кои особини треба да ги поседува претседателот на одделенската заедница? • Како треба да се однесува претседателот кон другите соученици? <i>Насоки за следен час- подготовка за спроведување на постапка за избор на претседател на ОЗ)</i> 1. Што би направил/а за твојата паралелка кога би бил/а претседател на одделенската заедница? 2. Како би се однесувал со своите соученици?	учебник(18-20 стр)	Ја опишува постапката за избор на раководство на одделенската заедница и нејзините тела. Учество во изведување заклучоци
		1	Подготовка за спроведување на постапка за избор на раководство во одделенска заедница(претседател, заменик претседател и постојани тела) Учениците се запознаваат со правилата: -Кандидати за претседател треба да се претстават пред своите соученици - Соучениците можат да поставуваат прашања на кандидатите. -Избор на комисија од три члена која ќе ги спроведе изборите.	компјутер бела табла	Усни одговори на прашања со целосна реченица Знае кој ја сочинува одделенската заедница Ја опишува постапката за избор

ПЛАНИРАЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА ПО ОПШТЕСТВО ЗА ВТОРО ОДДЕЛЕНИЕ

Одделенска заедница (претседател, заменик претседател, постојани тела, привремени тела)		- Учениците добиваат лист со напишани имиња на учениците кои се пријавиле за претседател на одделенската заедница. - Гласањето е тајно - За претседател се избира ученикот кој освоил најголем број гласови. - За заменик претседател се избира ученикот кој е второпласиран. Спроведување на гласање зад импровизиран параван и ставање во гласачка кутија Комисијата ги брои гласовите и се избира раководство Изведување заклучок: Зошто е важно да се почитуваат правилата при гласањето? <i>Предлог активности за време на продолжен престој или во домашни услови</i> Се изработува постер со избраното раководство на одделенската заедница како и улогата на сите тела	маркер проектор учебник(18-20 стр)	на раководство на одделенската заедница и нејзините тела. Учество во изведување заклучоци
--	--	--	---	---

ПЛАНИРАЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА ПО ОПШТЕСТВО ЗА ВТОРО ОДДЕЛЕНИЕ

Одделенска заедница (претседател, заменик претседател, постојани тела, привремени тела)	Ја објаснува улогата на одделенската заедница во застапување на интересите на учениците. Ги наведува правилата за донесување одлуки во група.	1	•Преку проектор се истакнуваат три реални ситуации во кои се нашле ученици од второ одделение. Се читаат, анализираат и се бара да ги искажат своите размислувања (учебник стр.21) - Како би ја решиле вие во вашата одделенска заедница? Училницата преку дискусија ги определуваат правилата за донесување одлуки во група во врска со различни активности и барања (почитување на туѓо мислење, спроведување бура на идеи, гласање, постигнување консензус). Учениците изведуваат заклучок колку е важно да се слушне сечие мислење, но да се завземе заеднички став по прашања кои се однесуваат на сите во одделението. Ја сфаќаат улогата на одделенската заедница во застапување на интересите на учениците, улогата на претседателот и членовите на работните тела. Активност за размислување - Како се донесуваат решенија за некој проблем во одделенската заедница? Учениците добиваат насока самостојно да прочитаат две ситуации(стр. 23), а потоа во пар да дискутираат која од нив е во ред и ја одобруваат,а која не ја одобруваат. Потоа се читаат гласно ситуациите и се дискутира по прашања(стр.23) - Се извадуваат заклучоци за правила за донесување одлуки во група: - Правилата се донесуваат заеднички. - Помагаат групната работа правилно и успешно да се одвива. - Секој придонесува за успешна работа доколку ги почитува донесените правила.	компјутер бела табла маркер проектор учебник(21-22 стр) компјутер бела табла маркер проектор учебник(23 стр.)	Усни одговори на прашања со целосна реченица Знае дека одделенската заедница ги застапува интересите на учениците Ги наведува правилата за донесување одлуки во група. Учество во изведување заклучоци
--	---	----------	--	--	--

ПЛАНИРАЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА ПО ОПШТЕСТВО ЗА ВТОРО ОДДЕЛЕНИЕ

			Ако некојне ги почитува и ги прекршува правилата на групата, треба да ги прифати последиците. Индивидуална активност(учебник стр. 24)- Дополни ги исказите со точните зборови(Банка на зборови) Пр. а) Секој од нас има право да го искаже своето _____.(мислење) <i>Предлог за реализација на оваа активност на час за Слободни изборни активности</i> Изработуваме постер со правила на работа и постер како би постапиле доколку некој ги прекрши правилата		
--	--	--	--	--	--

ПЛАНИРАЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА ПО ОПШТЕСТВО ЗА ВТОРО ОДДЕЛЕНИЕ

Посакувани особини на учениците (трудољубивост, истрајност, љубопитност, одговорност, чесност, соработливост)	Наведува кои особини се битни за постигнување успех во училиште (трудољубивост, истрајност, љубопитност, одговорност) Објаснува зошто трудољубивост, а, истрајноста, љубопитноста и одговорноста се битни за постигнување успех во училиште.	1	•Учениците се поделени во 3 групи. Во секоја група учениците прво индивидуално треба да прочитаат одредна ситуација, а потоа накратко во групата да дискутираат за особините кои ги имаат ликовите 1.Еколошка акција за селектирање на отпадот од училишниот двор – (кој ученик покажува трудољубивост и истрајност, а кој не)- стр. 25 2.Вторачиња тренираат кошарка со желба да успеат да постигнат кош. (Со истрајност до посакуван резултат).- стр.26 3. Развивање на интерес за истражување на селата во светото(Љубопитноста да откриеме нешто ново, да истражуваме)-стр.27 Учениците се запознаваат со особините трудољубивост, истрајност, љубопитност и одговорност како битни за постигнување успех на училиште и воопшто во животот. Индивидуална активност(стр. 27)- Учениците ги читаат исказите и ги поврзуваат со соодветната особина. Пр. Ако сакам да научам течно и точно да читам треба да бидам трудољубив љубопитен истраен	компјутер бела табла маркер проектор учебник(25-27 стр)	Усни одговори на прашања со целосна реченица Знае дека трудољубивост, истрајност, љубопитност, одговорност се важни особини за постигнување успех Учество во работа во група Учество во изведување заклучоци
--	--	----------	--	--	--

ПЛАНИРАЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА ПО ОПШТЕСТВО ЗА ВТОРО ОДДЕЛЕНИЕ

Посакувани особини на учениците (трудољубивост, истрајност, љубопитност, одговорност, чесност, соработливост)	Наведува кои особини се битни за соработка со соучениците (одговорност, чесност, соработливост) . Објаснува зошто соработката со соучениците е битна за постигнување успех во училиште. Наведува примери за однесувања кои се карактеристични за секоја од особините	1	•Учениците се поделени во 3 групи. Во секоја група учениците прво индивидуално треба да прочитаат одредна ситуација, а потоа накратко во групата да дискутираат за особините кои ги имаат ликовите 1.Однесување на Леон(одговорност- стр. 29) 2.Постапката на Фатмир.-(чесност стр.29) 3. Засадување и грижа за цвеќиња во училишен двор(соработка стр.30) Учениците се искажуваат за одговорноста, чесноста и соработката се позитивни особини. Извлекуваат заклучок дека тие ги помагаат да бидеш ценет и почитуван од другите. - Одговорен кон работата - Чесен во работата - Соработлив со другите Индивидуална работа- Учениците запишуваат која особина е прикажана на дадени слики (стр.30) Пр. Соработка-заедно се грижат за чистење на околината	компјутер бела табла маркер проектор учебник(29-30 стр)	Усни одговори на прашања со целосна реченица Знае дека одговорност, чесност, соработливост се важни собини за соработка Учество во работа во група Учество во изведување заклучоци
--	--	----------	---	--	--

ПЛАНИРАЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА ПО ОПШТЕСТВО ЗА ВТОРО ОДДЕЛЕНИЕ

Однесување во училиште (ненасилна комуникација, почитување на разлики, агресивно однесување, насилство, навредување, исмевање)	Прави разлика меѓу постапки кои се карактеристични за насилна и за ненасилна комуникација. Наведува примери за насилна и ненасилна комуникација во училиште.	1	• Со учениците се поведува разговор за што најчесто разговараат меѓу себе на часовите, за време на одморот. • Дали е комуникација ако побараш моливче од своето другарче бидејќи твоето си го заборавил дома? • Со кои зборови ќе побараш помош од твоето другарче? • Како ќе се чувствуваш доколку тој не сака да ти помогне? • А како ќе се чувствуваш ако не те повикаат заедно да играте или некој те навредува? • Учениците се запознаваат со поимот комуникација и преку примери откриваат што е насилна, а што ненасилна комуникација. На табла се запишува Т табела со кратки зборови за ненасилна и насилна комуникација Се насочуваат да опишат ситуација во кои забележале насилна комуникација: - видео игра, цртан филм или филм во кој има сцени со насилство - навредување/ исмевање на соучениците со користење навредливи зборови, измислување прекари, пцуење(симулација во мали групи или парови) • . Што би се случило доколку филм или видео игра, туку реална? • Се насочуваат да изведат заклучоци како можат да се избегнат насилните ситуации. Последиците во вистинскиот живот се поинакви од последиците на ТВ или во видео игра (на пр., додека во видео игрите, ликот кој умира може повторно да „оживее“ само со стискање копче, во реалноста, доколку некој не удри, може да нè повреди, расплаче или може да нѝ е потребна дури и медицинска помош).	компјутер бела табла маркер проектор учебник(31-33 стр) боички лист од блок број 3	Усни одговори на прашања со целосна реченица Прави разлика меѓу насилна и ненасилна комуникација. Наведува примери за насилна и ненасилна комуникација во училиште. Учество во работа во група Учество во изведување заклучоци
--	--	----------	---	---	---

ПЛАНИРАЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА ПО ОПШТЕСТВО ЗА ВТОРО ОДДЕЛЕНИЕ

Однесување во училиште (ненасилна комуникација, почитување на разлики, агресивно однесување, насилство, навредување, исмевање)			<i>Корелација со час по ликовно образование или за време на слободни изборни активност</i> Учениците, поделени во групи, цртаат стрип (од три до четири сцени) преку кој прикажуваат насилна комуникација која се разрешува на ненасилен начин.		
	Прави разлика меѓу постапки кои се карактеристични и за агресивно и за неагресивно однесување.		- Преку проектор се прикажуваат слики, а учениците треба да се искажат кое однесување го оправдуваат, а кое не. Зошто? - се бара да опишат какво однесување забележуваат на нив (стр.34) - Учениците одговараат на прашалник со искази што претставуваат агресивно или неагресивно однесување. За секој исказ учениците определуваат какво однесување е претставено и заеднички дискутираат за точноста на дадените одговори.	компјутер	Усни одговори на прашања со целосна реченица Прави разлика меѓу насилна и ненасилна комуникација.

ПЛАНИРАЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА ПО ОПШТЕСТВО ЗА ВТОРО ОДДЕЛЕНИЕ

Однесување во училиште (ненасилна комуникација, почитување на разлики, агресивно однесување, насилство, навредување, исмевање)	Наведува примери за агресивно и неагресивно однесување во училиште.	1	Учениците се поделени во парови/мали групи и добиваат насоки да смислат и изведат кратки драматизации преку кои ќе прикажат агресивно однесување. - агресивно однесување насочено кон соучениците (плукање, буткање, удирање, кубење и сл.), - агресивно однесување насочено кон инвентарот и другите предмети во училницата и училиштето (чкртање по мебелот, сидовите, постерите и изложените творби, шутирање ранци, кинење тетратки/книги, кршење гранки, уништување корпи за отпадоци). По презентациите на групите се дискутира зошто прикажаното однесување е агресивно и каква штета нанесува. Заеднички се констатира дека сите ученици се одговорни да спречат такво однесување. Активност за размислување и изведување заклучок Причина – последица-решение(стр.35)	бела табла маркер проектор учебник(34-35 стр) тетратка боички	Наведува примери за насилна и ненасилна комуникација во училиште. Учество во работа во група Учество во изведување заклучоци
	Прави разлика меѓу постапки преку кои се покажува почитување и непочитување на туѓо мислење во училиште.	1	• Учениците се потсетуваат на правилата за работа во група кои сами ги носеа при формирање на одделенската заедница Се искажуваат како го разбираат правилото: Почитувај го мислењето на другиот Учениците се поделени во 4 мали групи. по две групи добиваат иста проблемска ситуација(учебник стр. 36) Потоа со насоки од наставник се искажуваат како го решиле проблемот, дали сите вклучиле во давање предлози и дали имаат задничко мислење прифатливо за сите. Изведување заклучоци- стр.37.- Учениците следат искази за ситуации во кои се опишани постапки на почитување и непочитување на туѓо мислење во училиште и со помош на зелени и црвени картончиња одредуваат какви се ситуациите. За секој исказ, по кревањето на картончињата, учениците даваат образложение за дадениот одговор.	компјутер бела табла маркер проектор учебник(36-37 стр) боички тетратка	Усни одговори на прашања со целосна реченица Знае зошто е важно да го искаже своето мислење Сфаќа дека сечие мислење е важно и треба да се почитува Учество во работа во група Учество во изведување заклучоци

ПЛАНИРАЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА ПО ОПШТЕСТВО ЗА ВТОРО ОДДЕЛЕНИЕ

Однесување во училиште (ненасилна комуникација, почитување на разлики, агресивно однесување, насилство, навредување, исмевање)	Препознава ситуации на нееднакво постапување со момчињата и девојчињата во училиште. Наведува примери за почитување и непочитување на разликите во различни контексти	1	• Игра – Пантомима:Погоди ја професијата Се избираат две момчиња и две девојчиња да ги претставуваат активностите.Пр: Момчињата преку претходно извлечени картички со професија изведуваат играње балет, пеење во хор, а девојчињата играње фудбал и физичка работа(пренесување столчиња). Откако ќе се погодат сите активности, се дискутира за поделбата на „женски“ и „машки“ активности во училиште. Секој ученик добива насока индивидуално да прочита кратка ситуација од секојдневниот живот во училиштето(стр.38) и потоа заедно се анализираат одговорите. Учениците преку проектор следат слики од неколку професии во образование, здравство, полиција, војска, спорт, работа во кујна, фризерски салон, мода и се поведува разговор кои професии би сакале да ги работат кога ќе пораснат. • Зошто? • Дали има разлика меѓу професиите и дали може да речеме дека има машки и женски професии? Се заклучува дека ни на училиште, ни во домот, ни на работните места нема поделба на машка и женска работа, туку секој избира што сака да работи според интересот, желбата девојчињата и момчињата, како и мажите и жените можат да бидат подеднакво добри во сите области од животот (пр. спортски активности, образование, уметности, кулинарство итн.), независно од родовите улоги што им се доделуваат. За време на слободни изборни активности може да се проследат видеа од различни професии кои традиционално се сметаа за машки или женски. Фудбалер/фудбалерка https://www.youtube.com/watch?v=kypO-qhqlW0 балетан/балерина	компјутер бела табла маркер проектор учебник(38-39 стр) боички тетратка	Усни одговори на прашања со целосна реченица Препознава ситуации во реалниот живот на поделба на работи според полот и објаснува зошто е тоа неправилно Учество во изведување заклучоци
---	---	----------	---	--	--

ПЛАНИРАЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА ПО ОПШТЕСТВО ЗА ВТОРО ОДДЕЛЕНИЕ

Однесување во училиште (ненасилна комуникација, почитување на разлики, агресивно однесување, насилство, навредување, исмевање)			https://www.youtube.com/watch?v=Fc1K6S97TSc трчање на 100 метри-машки https://www.youtube.com/watch?v=6NhA2FruX5Q трчање на 100 метри-женски https://www.youtube.com/watch?v=kHy_ibkHS7w		
	Препознава ситуации во кои се покажува почитување и непочитување на лица кои зборуваат на јазик различен од сопствениот. Препознава ситуации во кои се покажува почитување и непочитување на ученици кои имаат потреба од помош и поддршка (на пример: деца во количка, со општетен вид/слух, со недоволно познавање на јазикот).	1	• Со учениците се поведува разговор дали имаат комуницирано со деца кои зборуваат на друг јазик(пример се запознале на летен одмор) и како се разбирале меѓу себе. • Дали јазикот беше пречка за да се дружите? • Како ги надминавте потешкотиите? • Кои јазици се учат во основно училиште? • Дали би сакале да научите и некој друг јазик и зошто? Учениците следат искази за ситуации во кои се опишани постапки на почитување и непочитување на ученици кои зборуваат на јазик различен од нивниот и со помош на зелени и црвени картончиња одредуваат какви се ситуациите. За секој исказ, по кревањето на картончињата, учениците даваат образложение за дадениот одговор. Преку насочени прашања учениците се искажуваат кои разлики постојат помеѓу луѓето и како да се почитуваме, соработуваме и да си помагаме.(виисна, тежина, физички изглед, пол, раса, вера интелектуални и физички способности. (стр.42,43,44) • Како ќе помогнеме на другарче кое има намален слух, вид или способност за движење во училиницата? <i>Оваа активност може да се изведе како заклучок за време на продолжен престој или во слободни изборни активности</i> Во отворен простор се поставуваат препреки од столчиња и клупи. Се избираат три ученици.	компјутер бела табла маркер проектор учебник(40-44 стр) тетратка марама	Усни одговори на прашања со целосна реченица Препознава ситуации во реалниот живот на почитување/непочитување на лица кои имаат потреба од помош и поддршка(физички хендикеп, непознавање на јазикот и сл) Учество во изведување заклучоци

ПЛАНИРАЊЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА ПО ОПШТЕСТВО ЗА ВТОРО ОДДЕЛЕНИЕ

	Наведува примери за почитување и непочитување на разликите во различни контексти		1. Еден ученик со врзани очи добива задача да помине од едниот до другиот крај на просторот без никој да му помага. (Се очекува да налетува на препреките и да му биде тешко да продолжи во посакуваниот правец.) 2. Другиот ученик, со врзани очи добива истата задача, но двајца ученици му кажуваат како да се движи за да ги избегне препреките. 3. Третиот ученик со врзани очи, ја добива истата задача, но еден ученик го фаќа под рака и го пренесува на другиот крај од просторот. Низ дискусија се споредуваат трите ситуации за да се констатира кога е, а кога не е почитуван ученикот кој има потреба од помош и поддршка. Се осудуваат постапки за непочитување на соученици во количка, со оштетен вид/слух, со недоволно познавање на јазикот и се нудат примери за постапки како да се покаже почитување.	ниски пречки, маркери столчиња	
	Оценување на наученото	1	Активности за проверка на совладаноста на резултатите за учење од Тема 1- Во училиште	Работен лист	Решенија во работен лист